

له قوناخى پاش هلبووسى چى رووده دات؟

15-11-2023

نووسه ره كان

زريان روژه ه لاتی

كورتہ : لادانى محممد هلبووسى له پؤستى سه روكى په رله مان كاريگه رييه كى راسته وانهى له سه ر
هه لېژاردنى نه نجوومه نى پاريزگان ده بېت كه بپاره له مانگى داهاتوودا بكرت.

لادانی محەممەد حەلبووسی لە پۆستی سەرۆکی پەرلەمان کاریگەرییەکی راستەوانە لە سەر هەلبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگاکان دەبێت کە بپارێت لە مانگی داھاتوودا بکریت. لە گریمانە کاردانەوێ سەدر بەرامبەر لادانی کۆنە ھاوپەیمانیەکی و جوولەیی گریمانەیی دووانە سەدر -حەلبووسی بۆ قوێخاھی داھاتوو، ئەگەری داخستنی هەلبژاردن زیاتر دەبێت. خۆ ئەگەر ئەوێش روونەدات و سەدر خۆی لێ کەر بکات، ئەوسا بە ئەگەری زۆر گۆلەیی حەلبووسی وەک بەھێزترین سیاسەتمەداری سوننی لە ئەمڕۆی عێراق دا دەکەوێتە لێژی!

حەلبووسی سیاسییەکی سوننە بوو کە بەھۆی پالپشتیی گرووپەکانی نزیك لە ئێرانەوێ توانی بەسەر رکا بەرە سوننییەکانیدا زال بێ و لە ماوەیەکی زۆر کورتدا پێ بکات، بەلام مانگی هەنگوینی ئەو لەگەڵ ئەو گرووپانە لەدوای ریککەوتنە سێقۆلێیەکی سەدر- پارتی- تەقەدووم لە پاش هەلبژاردنی ئۆکتۆبەری 2021 کۆتایی ھات. لەدوای پیکھاتی حکومەتی ئیدارەیی دەولەتیش، بابەتی لادانی حەلبووسی لە سەرۆکایەتی پەرلەمان، گەتوگۆیەکی بەردەوام، بەلام لاوازی پشیت پەردەکانی سیاسەت بوو. ھەرچەند مەحموود مەشھەدانی بەردەوام وەک بەرێژێک ئامادە بوو بە بۆ باسەکانی شوێنگرتەوێ حەلبووسی، بەلام ناوی کەسانی دیکە وەک خالیدی عوبیدیش لە ئارادا بوو .

پاساوێ یاساییەکانی لادانی حەلبووسی ھەرچۆنیک بێ، پێدەچێت ئەمە دووھەمین پێشھاتی گرنگی نیوخۆیی عێراق بێت سەبارەت بە لاوازیوونی پێگەیی لایەنەکانی ھاوپەیمانییە سێقۆلێیەکی سەدر- بارزانی - حەلبووسی. ئەویش دواوەی کە زیاتر لە سالیکی ھەولێر لەژێر گوشارێکی ئابووری و سیاسی چەند لایەنەدا بە ئەگەری زۆر دواپین ئەلقەیی کاریگەرییەکانی کێشانەوێ لەناکاوەکی سەدر لە پەرلەمان و ریکخۆشکردن بۆ پیکھاتی حکومەت لەلایەن رکا بەرەکانی، لاوازیوونی خۆی سەدر دەبێت، ئەویش لە رینگەیی لەدەستدانی کاریگەری و نفووزەکی لە ئیدارەیی پارێزگاکانی باشووری عێراق. دیارە ئەگەر هەلبژاردن بکریت.

پێدەچێت لادانی حەلبووسی ھەوالێکی دلخۆشکەر بێت بۆ لیستەکانی رکا بەرە ئەو لە هەلبژاردنی ئەنجوومەنی پارێزگاکان وەک (الحسم)، (العزم) و (السیادە). ئەمە بێجگە لە بەرەییکی فراوانی دیکەیی سیاسییەکانی پێشووی سوننە کە بەھۆی درەوشانەوێ ئەستێرەیی بەختی حەلبووسی، لەماوەی رابردوودا پەراویز کەوتبوون. بێجگە لەوێش پێدەچێ بەشیک لە گرووپە شیعییەکان کە لە رابردوودا لەرێگەیی گەپاندەوێ کەسانی وەک عەلی حاتەم سلیمان و مالی ئەبوریشە و دروستکردنی بەرەییکی ناپازی لە ئەنبارەوێ دەیانویست ھیزی حەلبووسی کەم بکەنەوێ، بەو بپارە دلخۆش بێ.

حەلبووسی بە کێشانەوێ وەزیرەکانی، تەنیا دەتوانێت بۆ ماوەییکی کاتی گرت بۆ کابینەیی حکومەتەکی سوودانی دروست بکات کە ھەر بۆخۆی بەشیک لە گرووپە شیعییەکانیش لێی رازی نین، بەلام ئەگەر حەلبووسی دەنگی خۆی بخاتە پال سەدر و داواي بایکۆت بکات، ئەوسا تەگەرەییکی گەورە بۆ ئیتار دروست دەکات و ئەمەش لەوانەیی ئەگەری دواکەوتنی هەلبژاردن زیاتر بکات.

بەپێی بپاری دادگە، ئیستا ئیدی محەممەد حەلبووسی سەرۆکی پێشووی پەرلەمانە. ئەمەش لەدوای زنجیرەییکی گۆرپانکاری لە دامەزراوە ئەمنییەکان وەک لادانی فەرماندەیی ھیزی دژەتیرۆر و ھەولەکان بۆ لاوازکردنی زیاتری ھەولێر، لەم کاتەدا پێگەیی چوارچۆی ھاوئاھەنگی لە سیاسەتی عێراقدا بەھێزتر دەکات، بەلام بارودۆخی ناوچەکی بە گشتی، دۆخی هەلبژاردن، ھەرۆھە جەمبۆلی داھاتووی سیانەیی ھەنار- ھەولێر دەریدەخەن کە ئەو بەھیزییە تا سەر دەبێت یان نا.